

Forfatter: Þorleifsson, Björn

Titel: BREV TIL: Magnússon, Arní FRA: Þorleifsson, Björn (1705-07-18)

Citation: Þorleifsson, Björn: "BREV TIL: Magnússon, Arní FRA: Þorleifsson, Björn (1705-07-18)", i *Arne Magnussons private brevveksling*, Gyldendalske Boghandel Nordisk, s. 612.
Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991699-000-shoot-L0019916990000662.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Arne Magnussons private brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

BISKOP BJÖRN ÞORLEIFSSON TIL ARNE MAGNUSSON. Holum, d. 18. July, Ao. 1705.

Trykt efter egh. orig., AM 451, folio. Adr. »Vonandi a Alþijng«. Da B. þ. ikke kan komme til altinget, følger hermed en skriftlig redegørelse. Har ikke optrådt mod A. M.; imødegår A. M.s kritik af hans trykkeris virksomhed og den i bøgerne anvendte retskrivning. På brevets bagside har A. M. noteret: »Svarad amicé uppa þesse bref 1. Augusti 1705 (haves ikke) þo ei neitt ahrærd controversia ockar. send Kirialax Saga til medtöku Elene þorlaksdóttur (sagaen synes dog efter de følgende breve ikke at være afsendt). Send Madame þrudi silfur snufftobaks dose og nockud spansk snuff tobak.«

Ædla Haalærði Hr. Professor og Archiv Secreterer. Elskulege vin, og æruvirdandi bróder.

Leynge ætlade eg ad mier mundi hepnast ad tala munnlega vid minn bródur nu a alþ., enn þar eg nu þar fra hindrast hlyt eg ad senda, eff nockud kann það vera, er mier kann vidkoma a alþ. þessu til ad svara. Læt eg nu þennann schedel samferda verda ráðsmannenum Monsr. Marchussyne, hvór eg oscha minn bródur i æschilegu velstandi finna mege. Herranum s. 613sie þacher firer þolenmædi ifer mier og minum. Frietter vyt eg mijnum bródur berast, og maasche sumar til leydenda, því sleppe eg vid midlereysendur þær fortelia. Og er i firstu ad svara med einu ordi uppa það Monfr. minnest a það, mier til afsökunar, ad þanka Monfr. þann til myn villda eg hiartanlega og bródurlega afbeded hafa, ad mier annat ætladi enn slendurlaust vinfeinge i því orka kynne og þægt vera visse, og þykunst eg nu hafa satt ad mæla, því hvad sem adrer hallda, er ei lunderne mijnu so vared, ad gieti volgur vered, annars true eg það standi hvorium i siálfrædi ad imputera mier hvad þeim synest, þo er samvitskan sagna best. Og ei er eg so slióskygn, ad eg ecki siáe Monfr. vill mier med sinne vareygd allt gott. Nu eff minnast skal a hellsta effni Flugumyrar prestast. og hellstu ordsök hennar, munu það auglysa nochrer postar Synodalsbókarennar, ad adrer voru enn vitnesb. tekia og ei er þar innfært nohurt þessháttar, og hafa þeir illa giórt, er Monfr. ödruvysu refererad hafa, em riet giæte Monfr. um nordlendinga, eff hann finde soddan þánka hia þeim, sem hann edur adra gofuga menn vildu i nochrú motviliuglega molestera. því er mier ei þar vid ad dreifa, þess ann eg varla neynum, miklu sydur prestum þessa stiftis sialfum mier eirna syst. Og fellur þar ei kollgata i hvirfel mier, því syksaka er eg af conjuratá socielate nochurs manns moti Monfr., hvar firer eg sialfann hugga mig med þeirre sannre málsgreyn: Fidissima cujusvis custodia ipsius innocentia (Plin Pan), og ætla eg nog um þetta talad firsl um sinn. Ei mun fólk þurfa ad steyta sig a þyngbóka þrichingu hia mier arleingis, em riett gietur Monfr. um myua excusationem, ad soddan hafi firre vidgeyngest, þo er eg ei so skine skroppenn, ad eg ecki viti ad erkienna Monfr. þessi heilrædi sem önnur, því ei stendur það mynu professe an ad giefu ordsök til ylls umlestur (!) um folk, þar nogu marger adrer munu til þess verda, þo eg gange ur floche, og nu higg nochurn veygenn hier uppa svarad. Um þriching a nya concepte (so sem það nu er) þyker mier mógu liberè myn ord teken, nema það gamla pro auctoritate gillda skule, so skaltu mælt hafa. Er það ei nema ad taka af manne ómak ad vera utleggiare orda sinna, og má sá stachel feiggenn þacher kunna, og er það i þetta sinn uppa Monfr. gamanyrdi (er hann so kallar) og eg candide sem eins bróðurs virði; því ei er eg sa skinskiptingur, ad sia þykkiunst eg því umbota vandt, hvad eg hugde ad áre ske mega. Hefdi Monfr. giórdt forslag um soddan, so mendæ hefdu matt emenderast, og addenda adderast; og það munu flester hafa þeynkt i firstunne, ad eyn s. 614hvörntyma munde þetta nya concepte eche forgefens islendschad, og þott nochud hefdi mátt ifersiást, var ei torvelldara sinna landsmanna ifersión lagfæra, heldur em frá upphafi til enda þaug i vort tungumál færa. Enn það er bót i máli, hier munu ei olla ovinsælldernar, þo hvor tali sem er hugad. Og bender mier til andsvars uppa það umbreytingar psalma sr. Hallgr. og vísælld vid sr. Sigurd vegna nordlenskra etc. Satt ad seigia so mun nordlenskum sumum þykia, ad sunnlendscht hiarta sie i mier enn, þo hier vid lyfed lafe. En med því so brádann adbar, bid eg minn bródur um dilationem þar til munnlega eda skriflega hier um vidtölunst, því heldur kys eg þetta bydi, enn Monfr. styggest vid mynar lokleysur (nugas), þott eg gieti mig med nochrú forsvarad, leyfer nu ei adkall radsmans. Enn um Orthographiam myna ad defendera læt eg minna ummælt, enn til gamans skal það giórdt vegna pappysr eklu, eda pennaletu ad skrifa Birne pro Byrne! Það Monfr. mier hier um seiger læt eg mier lyka tanqvam de Tripode dictum. Jeg vona halfrar lynu til baka, so vite Monfr. firer myn tvo óheflud breff ei reyðann vera, til hvors ei vinna gyrner. Nu hætte eg med osh þeirre, ad Monfr. snuest allt til heyðurs og hamingiu og honom ligge hvert fótspor til blessunar, þess óshar myn kíærasta med trúskap bródurlegrar vinfesti. Heilsum vid þannig Monfr., sem erum hans sem firr

Trúbunden hanns eyfölld systshine Teste
Byrne Thorleyffssyne.